

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.411.003.03.2019
K/19/003

Pani
Marianna Feith
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Tychach
ul. Budowlanych 59
43-100 Tychy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

K/19/003 Wykonanie wniosków z kontroli P/16/040 *Funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego dla dzieci*

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Budowlanych 59, 43-300 Tychy ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marianna Feith, Dyrektor MOPS, od dnia 1 marca 2003 r. (akta kontroli str. 2-4)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Działania podejmowane w celu realizacji wniosków pokontrolnych NIK 2. Informacje przesłane do NIK o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do 5 maja 2019 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Magdalena Śleziak, inspektor k.p., upoważnienie do kontroli nr LKA/122/2019 z 13 maja 2019 r. (akta kontroli str. 1)

¹ Dalej: *MOPS*.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 489, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Jednostka kontrolowana zrealizowała w pełni jeden z trzech wniosków sformułowanych w wystąpieniu pokontrolnym NIK z dnia 15 grudnia 2016 r., dotyczący ujmowania w ewidencji księgowej wydatków ponoszonych na działalność placówki wsparcia dziennego⁴, a kolejny z wniosków, dotyczący działania w celu dostosowania zajmowanych lokali do wymogów określonych w obowiązujących przepisach był w trakcie realizacji. Nie podjęto jednak wystarczających działań dla wykonania wniosku o zapewnienie rzetelności danych prezentowanych w Sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej⁵.

Dyrektor MOPS poinformowała Izbę o działaniach podjętych dla realizacji wniosków pokontrolnych, jednakże informacja ta w odniesieniu do jednego z trzech wniosków pokontrolnych NIK nie była w pełni rzetelna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania podejmowane w celu realizacji wniosków pokontrolnych NIK

Opis stanu faktycznego

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła w MOPS w 2016 r. kontrolę nr P/16/040 *Funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego dla dzieci*. W związku z ustaleniami kontroli w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 15 grudnia 2016 r.⁷ sformułowano wnioski dotyczące:

1. Zapewnienia rzetelności danych w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
2. Ewidencjonowania wydatków na działalność placówki wsparcia dziennego w prawidłowej klasyfikacji budżetowej.
3. Kontynuowania działań w celu dostosowania lokali zajmowanych przez Placówkę do wymogów określonych w obowiązujących przepisach.

(akta kontroli str. 5-28)

Wniosek pokontrolny nr 1

Dane ujęte w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych MOPS, dotyczące placówek wsparcia dziennego za II półrocze 2016 r., I półrocze 2017 r. oraz I i II półrocze 2018 r., odnoszące się do liczby placówek wsparcia dziennego (w rozróżnieniu na formy), liczby miejsc, przeciętnej liczby umieszczonych w tych placówkach dzieci były zgodne ze stanem faktycznym, a kwoty wydatków odpowiadały danym w ewidencji księgowej.

Błąd wystąpił w zakresie danych o wydatkach placówek przedstawionych w sprawozdaniu rzeczowo-finansowym MOPS za II półrocze 2017 r., co opisano

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: *placówka*.

⁵ Dalej: *sprawozdania rzeczowo-finansowe*.

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Sygn.: LKA.411.008.12.2017.

w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji „Stwierzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 29-51, 56-79, 150-79, 146, 150, 293-294)

Wniosek pokontrolny nr 2

W latach 2017 – 2019 r. (I kwartał) w MOPS ewidencjonowano wydatki na działalność placówki w prawidłowej podziałce klasyfikacji budżetowej, tj. w dziale 85 - Ochrona zdrowia, rozdziale 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi i dziale 855 – Rodzina, rozdziale 85504 – Wspieranie rodziny, co odpowiadało zasadom ustalonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁸.

(akta kontroli str.102-104, 105-145)

Wniosek pokontrolny nr 3

Zgodnie z obowiązującym Regulaminem organizacyjnym wprowadzonym Zarządzeniem nr D/0161/02/17 Dyrektora MOPS z dnia 4 stycznia 2017 r., placówka posiadała dwa lokale - pierwszy w jej siedzibie przy ul. Batorego 57 w Tychach na 30 miejsc, drugi w filii przy ul. Katowickiej 229/3 w Tychach na 20 miejsc.

(akta kontroli str.158-178)

Powierzchnia użytkowa drugiego z ww. lokali została powiększona z 55,83 m² do 91,35 m², w wyniku czego powstały nowe pomieszczenia, m.in. pokój do rozmów indywidualnych, kuchnia oraz dwie toalety.

W lokalu wyodrębnione zostało nowe wejście tylko na potrzeby placówki. Obok schodów zamontowano platformę pionową, która umożliwiła osobom niepełnoprawnym wejście do Placówki, tym samym spełniony został wymóg określony w § 3 pkt 1 lit. b rozporządzenia w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych. Dwie nowe toalety spełniały wymogi § 3 pkt 6 ww. rozporządzenia w zakresie wymaganej liczby umywalk oraz misek ustępowych na regulaminową liczbę dzieci.

(akta kontroli str. 179-188, 229-267)

Dyrektor MOPS kontynuowała również działania w celu dostosowania lokalu przy ulicy Batorego 57 w Tychach do wymogów określonych w obowiązujących przepisach. I tak:

- w piśmie z dnia 18 stycznia 2017 r. nr D/07/17/88/17 skierowanym do Prezydenta Miasta Tychy zwróciła się z prośbą o wyrażenie zgody na przeprowadzenie prac modernizacyjno-remontowych w budynku. W ww. piśmie Dyrektor zaznaczyła, że Placówka nie spełnia wymogów obowiązujących w rozporządzeniu w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych oraz wskazała na konieczność dostosowania jej do zaleceń pokontrolnych NIK,

- MOPS 1 lutego 2017 r. otrzymał informację o podpisaniu przez Miasto Tychy umowy z firmą projektową na opracowanie dokumentacji projektowej dla potrzeb realizacji zadania pn. „Termomodernizacja i modernizacja budynku przy ulicy Batorego 57”, z prośbą o udostępnienie pomieszczeń w celu opracowania tej dokumentacji,

- w piśmie DR/0717/1360/2017 z 31 lipca 2017 r.⁹ Dyrektor MOPS przekazała do firmy opracowującej dokumentację projektową dla potrzeb realizacji zadania pn. „Termomodernizacja i modernizacja budynku przy ulicy Batorego 57” uwagi,

⁸ Dz.U. z 2019, poz. 257.

⁹ Kopia wpłynęła 2 sierpnia 2017 r. do Wydziału Przygotowania i Realizacji Inwestycji Miasta Tychy.

m.in. w zakresie konieczności dostosowania toalet do wymogów sanitarnych, w następstwie czego Wydział Przygotowania i Realizacji Inwestycji Miasta Tychy poinformował, że uwzględni wytyczne w zakresie dostosowania toalet do potrzeb osób niepełnosprawnych,

- MOPS otrzymał Decyzję Prezydenta Miasta Tychy Nr 801/2017 z dnia 19 grudnia 2017 r. zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwolenie na budowę dla Gminy Miasta Tychy obejmujące: inwestycję pn. "Docieplenie wraz z remontem i zagospodarowaniem terenu budynku Dziennego Domu Pomocy Społecznej, położonego na parceli nr 1574/16 przy ul. Batorego w Tychach". Inwestycja ta obejmuje również dostosowanie pomieszczeń Placówki do wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych.

(akta kontroli str.151-155, 193-201)

Prezydent Miasta Tychy wyjaśnił, że Gmina Tychy w 2018 r. planowała uzyskać dofinansowanie ze środków europejskich na termomodernizację i modernizację budynku przy ulicy Batorego 57, jednak ze względu na małe szanse ich pozyskania z uwagi na bardzo dużą liczbę projektów i niskie wskaźniki planowanego projektu wykazane w audycie energetycznym, nie zdecydowano się złożenie wniosku o dofinansowanie. Dlatego też w listopadzie 2018 r. zadanie zostało wycofane z Wieloletniej Prognozy Finansowej. Równocześnie Prezydent wyjaśnił, że Wydział Przygotowania i Realizacji Inwestycji Urzędu Miasta Tychy wprowadzi do planu budżetu na 2020 r. środki finansowe na dostosowanie pomieszczeń Placówki do obowiązujących przepisów sanitarno-higienicznych.

(akta kontroli str. 212-228)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawozdaniu rzeczowo – finansowym za II półrocze 2017 r.w części C - Placówki wsparcia dziennego (w wierszu, kolumnie 3) wydatki ogółem zostały wykazane w wysokości 560 500¹⁰ zł, podczas gdy kwota tych wydatków zgodnie z ewidencją księgową wynosiła 562 723 zł.

Jak wyjaśniła Dyrektor MOPS dane w sprawozdaniu finansowo-rzeczowym za II półrocze 2017 r. na moment jego sporządzenia były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Różnica w wysokości 2 223,23 zł wynika z faktu, iż pierwotnie w ewidencji księgowej MOPS wydatek ten był pomyłkowo ujęty na niewłaściwym koncie analitycznym. Błąd zapisów został wykryty w toku weryfikacji danych księgowych do sprawozdania finansowego RB–28S. Dokonano wówczas korekty w ewidencji księgowej, a ze względu na to, że początek roku budżetowego, w szczególności miesiąc styczeń, jest okresem sprawozdawczym dla wszystkich zadań realizowanych przez MOPS, nie zauważono konieczności ponownego przekazania skorygowanego zestawienia obrotów i sald do działu merytorycznego sporządzającego sprawozdania finansowo-rzeczowe. Błędnie ujęta kwota została dopiero ujawniona przez kontrolera NIK w trakcie niniejszej kontroli. Dyrektor wyjaśniła również, że obecnie nie jest możliwe skorygowanie sprawozdania rzeczowo-finansowego za rok 2017, gdyż System CAS nie przewiduje dokonywania korekt po upływie terminów złożenia sprawozdania do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego i przekazania zbiorczych sprawozdań przez ten Urząd do Ministerstwa Pracy Rodziny i Polityki Społecznej.

(akta kontroli str.151-155, 287, 297-303)

¹⁰ Dane do sprawozdań są wpisywane do systemu CAS w pełnych złotych.

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie NIK wniosek pokontrolny dotyczący ujmowania w ewidencji księgowej wydatków ponoszonych na działalność placówki wsparcia dziennego został zrealizowany prawidłowo, a kolejny z wniosków, dotyczący działania w celu dostosowania zajmowanych lokali do wymogów określonych w obowiązujących przepisach był w trakcie realizacji. Równocześnie działania podjęte w celu wykonania wniosku NIK dotyczącego zapewnienia rzetelności danych prezentowanych w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych nie były wystarczające.

2. Rzetelność informacji przesłanych do NIK o wykonaniu wniosków pokontrolnych

Opis stanu faktycznego

W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne NIK, Dyrektor MOPS w piśmie z dnia 14 marca 2018 r.¹¹ poinformowała m.in. że:

- sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej sporządzane są w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, zgodnie ze stanem faktycznym, w sposób skrupulatny i rzetelny,
- ewidencjonowanie wydatków na działalność placówki wsparcia dziennego odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- placówka mieszcząca się w Tychach przy ul. Katowickiej 229 w 2017 r. została zmodernizowana i przystosowana do użytkowania w oparciu o standardy wynikające z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, tj. rozporządzenia w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych. Wskazała także, że inwestor, tj. Urząd Miasta Tychy od maja 2017 r. posiada zatwierdzony projekt modernizacji placówki mieszczącej się przy ul. Batorego 57, który jest zgodny z ww. przepisami i oczekuje na realizację.

(akta kontroli str. 295-296)

Przedstawione w punkcie 1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego ustalenia kontroli potwierdziły, że przedstawione w ww. piśmie informacje dotyczące ewidencjonowania wydatków ponoszonych na funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego oraz działań w celu dostosowania lokali zajmowanych przez placówkę do wymogów określonych w obowiązujących przepisach były zgodne ze stanem faktycznym. Niezgodność danych sprawozdania rzeczowo-finansowego za II półrocze 2017 r. ze stanem faktycznym wskazuje jednak, że informacja o zapewnieniu skrupulatności i rzetelności w sporządzaniu tych sprawozdań nie była w pełni rzetelna.

OCENA CZĄSTKOWA

Dyrektor MOPS prawidłowo poinformowała NIK o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków pokontrolnych, jednakże informacja ta w zakresie jednego z trzech wniosków pokontrolnych nie była w pełni rzetelna.

IV. Uwagi

Uwagi

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, zwraca uwagę na aktualność wniosku sformułowanego w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 15 grudnia 2016 r., dotyczącego zapewnienia rzetelności danych w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

¹¹ Sygn. Nr DSP/0717/491/18.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 5 lipca 2019 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

Kontroler nadzorujący
Gabriela Tutak
Doradca ekonomiczny

.....